

JAPAN, KINA OCH MANCHUKUO

Av förre konsuln GÖSTA GUSTON, Tokio

JAG läste nyligen i en amerikansk tidning en artikel med rubriken: »Japan builds a new empire with *Mud, Blood and Efficiency!*» Rubriken säger en hel del om den japanska expansionspolitiken — men den säger ej allt.

När den japanska imperialismen diskuteras, måste man alltid hålla några fakta i minnet, oavsett om man anser de japanska metoderna klandervärda eller icke. Det gäller en rent japansk folkmängd av 72 milj. människor, som årligen ökas med en ny miljon, beboende ett område av endast 330,000 kvkm; jämför därmed Sveriges 6 milj. människor på 448,200 kvkm. Det gäller ett land, fattigt på naturrikedomar och vars innevånare till hälften äro bundna vid jorden genom en odling av ris och silkeskokonger, som knappt täcker levnadskostnaderna. Det gäller således ett problem, där miljoner människors existens är beroende av utländska nationers välvilja i fråga om en handel, där Japan faktiskt köper för mer än det förmår sälja. Det gäller till sist ett folk med uråldrig tradition, en säregen kultur och en stark känsla av nationalism, som följer med ett obrutet kejsarstyre under 2,400 år.

Under en tid av 250 år levde Japan frivilligt i fullständig isolering från allt utländskt. Isoleringen inföll mellan Elisabeths- och Victoriaperioderna, d. v. s. under den tid, då den moderna världen skapades. Det engelska imperiet, stött på herraväldet till sjöss, blev en världsmakt. Förenta staterna utvecklades till en kontinental nation och uppställde nya mått på rikedom och frihet. De återstående fria, oobbyggda delarna av jordgloben blevo utstakade och beslagtagna. Under alla dessa år av världshistorisk utveckling på alla områden låg Japan dövt och blint, som ett ostron i sitt skal. Frukten för att det med våld öppnade ostronet skulle slängas och utbjudas på fiskhandlarens bord försvann snart, då Japans nyvaknade folk vann förståelse och hjälp hos sina mäktiga beskyddare i Amerika och England. Under år av fredliga förhållanden och

sällspord idoghet utvecklades en ordning och militär kraft, som västerns folk saknade orsak eller frestelse att störa eller hindra.

En frivillig isolering under ett fjärdedels årtusende kan ej gärna förklaras som någon diktatorisk nyck utan måste snarare antagas framsprungen ur en djupt rotad nationell böjelse. Vi finna samma impuls hos Japan av i dag. Landets nuvarande strävan avser givetvis ej någon hel isolering, ty det moderna Japan vet att en dylik politik, även om den skulle avse fullständig självförsörjning, måste leda till fattigdom. Japan vill således ej avstå från en lukrativ handel med västerns länder, som medger både en vinstgivande export av stora mått och en import, innefattande — förutom råvarorna för exporten — värdefulla vetenskapliga, industriella och militära kunskaper. Men Japan önskar skapa en ekonomisk mur av samma slag som under den gamla tidens isolering och tror med visshet, att detta endast kan ske genom skapandet av ett Ostasiens folkförbund med Japan som den enande och ledande kraftfaktorn samt med Kina och Manchukuo som dess ekonomiska ryggrad.

I olikhet mot Tyskland och Italien — till helt nyligen Japans goda rådgivare och moraliska medhjälpare — föreligger i Japan ej något födoproblem att lösa varje vinter. Men Japan har en annan svårighet, som synes få alltmer permanent karaktär, nämligen knappheten på utländsk valuta. Utan dylik valuta kan landet ej skaffa de stora mängder råvaror, som behövas för att hålla den privata såväl som den militära industrien i full gång, och om de demokratiska länderna ej köpa av Japans produkter i tillräckliga mängder, kan landet ej täcka sitt valutabehov. Tag som ett belysande exempel exporten av Japans viktigaste inhemska råvara, råsilket. Härav köpte Förenta staterna, Brittiska imperiet och Frankrike förra året för tillhopa 98 % av hela utförseln. Dessa länder behöva ej vid en ekonomisk konflikt lägga något embargo på deras export till Japan av olja, bomull, gummi och stål. De behöva endast stoppa upp importen av japanska varor som vederläggning för Japans mer eller mindre traktatstridiga inkräktande på de utländska makternas handelsintressen i Kina. Detta ger de demokratiska länderna ett fördelaktigt övertag. I ett ekonomiskt självständigt Ostasien ser Japan därför enda möjligheten att vinna samma säkerhet mot sanktioner, som det Brittiska imperiet och Amerikas Förenta stater åtnjuta.

Japans officiella program, sådant det framlagts för offentligheten, framgår av den deklaration, som premierministern vid krigs-

utbrottet, prins Komoe, å regeringens (och därmed också arméns) vägnar avgav som orubbliga riktlinjer för »a new order in Far East»: »Japans militära operationer i Kina avse varken några territoriella förvärv eller skadeståndsanspråk. De verkliga avsikterna med denna invasion äro: Skapande av ett nytt och oberoende Kina, befriat från alla de ensidiga traktater, som inkräkta på dess suveränitet och gjort det stora landet till faktiskt en europeisk koloni. Ett uppbyggande av en självförsörjande ekonomiskt stark enhet genom ett nära samarbete Japan—Manchukuo—Kina, vilken skulle medföra lika fördelar för dessa länders folk.»

Planen att omgestalta Kinas framtida öde är storstilad men finnes ännu så länge blott på papperet. Den innebär ej någon tanke på landvinning utan avser blott en ny tingens ordning, varigenom Japan skulle bli ledaren av en oberoende utveckling med spärr för Österns nära sex hundra miljoner, som nu till stor del leva i armod och okunnighet. Även om planen verkar något av en vacker framtidstanke, liknande vad vi i Europa haft exempel på, så hålla sig japanernas aktuella mål närmare jorden.

Japanerna behöva råmaterial, som kan köpas med deras egen valuta till priser, som de ha råd att betala, och de önska avsättning för sina färdiga produkter på marknader, där bojkott, tull eller sanktioner ej kunna hota eller störa deras handel.

För att nå detta stora mål måste Kina först rensas från allt utländskt inflytande. Härvid står kommunismen som det stora hindret. Då det visade sig ogörligt att få de styrande i Kina att medverka vid detta program, bestämde sig de militära elementen i Japan för att tillgripa vapnen. Om ej Chiang-Kai-Chek vänt sig till Sovjet om hjälp eller inlett sitt samarbete med kommunisterna och om han ägnat sina krafter åt att frigöra sig från allt utländskt inflytande, hade Japan utan tvekan givit honom och hans regim sitt fulla stöd. Under de år, Chiang-Kai-Chek låg i ständiga strider med olika krigförande militärpartier, begärde han flerfaldiga gånger hjälp av Japan, både finansiellt och med krigsmateriel. Hjälpen förvägrades, enär Japan då ansåg att de oroliga förhållandena endast skulle försvåra en fredlig utveckling i Kina och därmed i hela Östasien. Chiang-Kai-Chek fann då i Sovjet en värdefull bundsförvant, som leddes av önskan att korsa eller hejda den japanska imperialismen och vars landområde utgör ett flankerande hot mot japanernas ställning i norr. Kommunismens stigande inflytande i Kina är nog i grund och botten den direkta

anledningen till utbrottet av det krig, som nu varat i över två år. Nog kan det synas egendomligt att de demokratiska länderna funnit det vara en bättre politik att försvåra japanernas strävan att förhindra bolsjevismens landvinningar på denna stora del av jordklotet än att på ett tidigt stadium erbjuda Japan sitt stöd och därigenom skydda sina egna intressen i ett fredligt ordnat Kina.¹

För att vinna sitt mål önska japanerna en eller flera regeringar i Kina, som äro villiga godtaga deras överhöghet — hänsynsfullt nog benämmt samarbete. Om detta ej kan nås på fredlig väg äro de fullt beredda att uppsätta en vänligt stämd regim, stödd på japanska bajonetter. De räkna därvid med kinesens kända individualism och djupt rotade önskan om fred.

I den mån huvudönskemålet ändock kan uppnås, ämna japanerna ej lägga sig i kinesernas inre styrelseangelägenheter. De hoppas att genom bearbetning av Kinas naturtillgångar och en vänlig behandling av folket i gemen kunna så småningom höja välståndet till en invå, där kineserna både kunna köpa japanernas varor i önskad utsträckning och intaga en mera försonlig inställning till den »nya ordningens» män. Japanska garnisoner skola endast placeras på de viktigaste platserna, och genom hypermodern motorisering samt starka flygförband behöva ju dessa bevakningstrupper ej vara störande till sitt omfång. De komma ej heller att i någon större grad åderlåta Japans manliga befolkning, och det blir dessutom Kina, som får betala för vakten. Den stora massan av Kinas innevånare behöver ej komma i någon närmare kontakt med Japans militära och ekonomiska representanter och skulle därför ej ha någon anledning att känna sig förtryckt. Ej heller skulle någon fara uppstå att kineserna »absorberade» sina väktare. Japanerna kunna ej förstå annat än att denna politik skall lyckas inom den närmaste 20-årsperioden, som tänkts som ett lämpligt utvecklingsskede.

När jag talar om japanerna, vill jag därmed ej ha sagt, att hela nationen står bakom denna utopiska framtidsdröm och tror på dess praktiska genomförbarhet, ej heller att alla gilla det sätt, varpå de styrande elementen funnit lämpligt att genomdriva sina planer. Det japanska folket är ett fredsälskande släkte med mindre personlig eller nationell ambition än vad man skulle kunna utläsa

¹ Om Chiang-Kai-Cheks förbindelse med kommunisterna kan hänvisas till *Bernhard Karlgrens* nyutkomna bok »Maktkampen i Fjärran Östern» (Internationell politik 6), där de ostasiatiska frågorna belysas ur kinesisk nationell synpunkt.

ur de senaste årens händelser. De bildade klasserna i landet inse till fullo vådan av en politik, som endast för Japan i ett ekonomiskt farligt motsatsförhållande till de demokratiska nationerna och framför allt till Japans naturligaste vän och stödjare, U. S. A. Tyvärr tala bajonetterna även inom landet sitt oresonliga språk och ha lyckats skapa en till synes allmän tillfredsställelse med vad som sker. Men det enkla folket — jordbrukare, fiskare, hantverkare — lever tyvärr i den goda tron, att regeringen vet vad den gör och att folkets lott och bidrag är att göra personliga uppoffringar utan att knota och knysta. Någon farhåga för vådan av ekonomiska sanktioner utifrån hyser befolkningens större flertal nog ej, utan det har förblindats av de framgångar, som tidigare vunnits i Manchukuo och nu i Kina. Det faktum, att Japan — trots mer än två års krig och en miljon man ute vid fronterna — ej lidit av någon knapphet på ris och fisk och andra födoämnen, bidrar till en optimism, som jag är rädd kan bli svår att kuva, om militärledarna mot förmodan skulle få beskära sina maktspråk.

Problemet är, om de stora planerna på en fjärran Österns enhetsmakt skola kunna realiserars, förutsatt att kineserna till sist skulle förmås att samverka med japanerna. Min övertygelse är, att ett uppbyggande av både Manchukuo och norra Kina i avsedd omfattning ej kan genomföras utan utländsk hjälp, framför allt från U. S. A. Några siffror om japanernas utrikeshandel belysa dessa svårigheter. Under första halvåret 1939 representerade Japans totala export ett värde av 1,454,400,000 yen, varav till de s. k. Yenblockländerna (utom Japan Manchukuo och Kina) 725,200,000. Praktiskt taget hälften av exporten var sådan, för vilken ingen köpstark utländsk valuta erhålles. Av återstoden — eller Y 729,200,000 — gingo omkring 40 % eller Y 282,900,000 till det Brittiska imperiet, medan U. S. A. köpte för 210,400,000 yen japanska produkter. Tillsammans utgjorde exporten till dessa demokratiska maktgrupper ungefär 493,000,000 för halvåret 1939; endast 34 % av den totala exporten inbragte m. a. o. behövlig dollar- och pundvaluta. Mot dessa exportvärden svarade för samma period en total import av Y 1,478,300,000, således endast 24 milj. yen mer än vad som exporterades. Men av detta belopp utgjorde Y 831,000,000 eller över 56 % vad som köpts från Brittiska imperiet och U. S. A. Det gäller alltså för japanerna att finna utländsk valuta för skillnaden, motsvarande 338,000,000 yen. I handeln med andra länder

utanför det s. k. »Yenblocket» erhöles genom export valuta för 236,000,000 yen, men mot import återbetalades 291,300,000 — således även här ett underskott på 55,000,000. För finansiering av första halvårets import fattades följaktligen valuta för omkring Y 393,000,000. Till huvudsakligen Manchukuo exporterades japanska varor för Y 725,000,000, varemot svarade en import av Y 355,000,000; m. a. o. uppstod det ett yenexportöverskott på Y 370,000,000. Dessa siffror berättiga till den slutsatsen, att Japan ej genom sin egen export utanför Yenblocket kunnat helt finansiera vad som i värde använts för tillverkning av de produkter, som behövts för industrialiseringen av Manchukuo.

Inför detta förhållande, som rådde ej blott under första halvåret 1939 utan även under föregående år, frågar man sig, hur länge Japan har råd att föra sin finansiella politik. Skeppningarna av guld och silver till U. S. A. kunna ej fortsätta i samma takt som under åren 1937—38, då de tillhoppa representerade ett värde av \$ 413,000,000. Under årets första del var värdet av till U. S. A. utfört japanskt guld och silver \$ 87,814,000, motsvarande Y 320,000,000. Guldproduktionen inom landet beräknas i år till *högst* 200 miljoner yen och då den indirekta betalningsbalansen slår ungefär jämnt, är det lätt att inse, att en japansk finansminister har än större bekymmer än vår Wigforss.

Trots detta läge ha japanerna dock punktligt och utan förfall fullgjort sina internationella förpliktelser, och de komma helt visst att så göra även i framtiden, många andra länder till god lärdom. En fullständig statskontroll har införts över all tillverkning av för landet särskilt viktiga varor, liksom över den internationella handeln och inhemsk prisbildning. En rigorös planhushållning har etablerats, vilken i förening med en absolut valutakontroll främst avser att på ett tidigt stadium skydda mot en inflations skadliga verkningar på levnadsstandarden och därmed följande sociala svårigheter. Den genomgående principen i detta statsingripande är att skaffa betalningsmedel för de råvaror, som måste tillföras landet för krigsändamål eller behövas för den rena exportindustrin, vilken såsom valutaproducerande faktor ju är av största betydelse. Befolkningen uppfostras hårt att begränsa sin konsumtion till inom Yenblocksländerna producerade varor — allt med tanke på framtida oavhängighet av »onödig» import. Meningen var att genom ett handelsavtal med Tyskland få folket att även avstå från sådana lantbruksprodukter, som på senare år vunnit allmännare

insteg på den dagliga matsedeln men som genom export till Tyskland skulle utgöra önskligt byte mot behövlige industrivaror. Ingåendet av detta handelsavtal har dock uppskjutits.

Man måste verkligen beundra det tålmod och den förståelse, varmed japanska folket utan protester eller tidningsskriverier godtagit hårda inskränkningar i den personliga friheten, allt i medvetandet att det sker till landets bästa.

Under år som gått ha stora utländska monopolintressen själva lagt grunden till de åtgärder, som nu äro dem så förhatliga. Genom en väl uppbyggd försäljningsorganisation och kontroll av tillförseln ha utländska leverantörer av för Japan så viktiga varor som olja, metaller, bomull och bilar kunnat utöva ett inflytande, som ej alltid haft landets bästa för ögonen. När d:r Hedin och andra nu anse det berättigat förkunna, »att den vite mannens tid är förbi» ute i Östern, så är detta nog ett riktigt bedömande i den mån det avser den vite mannens egenmäktiga överhöghet över den gula rasen och vinstgivande kontroll av större delen av handeln. Jag kan ej finna annat än att engelska, amerikanska eller franska investeringar i Kina ej alltid varit dikterade av någon utpräglad önskan att åstadkomma en verklig och bestående höjning av kinesens levnadsstandard, utan snarare utgjort lukrativa inkomstkällor för utländska kapitalister. Detsamma gäller om Japan, där de amerikanska och engelsk-holländska oljebolagen snabbt funno det möjligt att samarbeta, för att skydda gemensamma monopolintressen mot regeringsförsök till deras brytande. Österns marknader med deras hundratals miljoner människor kunna ej i längden stå öppna för en vinstrik avsättning av västerlandets färdiga produkter, framställda i länder med 8 timmars arbetsdag och 3 à 4 dollars väl skyddad dagsinkomst för arbetaren, för att köpas av människor, som vore tacksamma om de kunde påräkna 50 cents om dagen som lön för sitt tyngre arbete.

Åtta år ha nu förflutit, sedan Japans armétrupper tågade in i Mukden och genom att sopa bort den korrumperade Chang-tso-lin-regimen lade grunden till vad som sedan dess utvecklats till det åtminstone formellt fristående kejsardömet Manchukuo. Som vägledning för ett bedömande av japanernas förmåga att eventuellt ekonomiskt uppbygga Kina kan det vara av värde att erhålla en orientering om vad som under japansk regi verkligen uträttats i denna stora och rika del av det gamla Kina under dessa korta år.

Manchufolkets land — med rätta numera ansett som Japans skattkammare — utgör ett landområde på 1,300,000 kvkm — alltså nära fyra gånger så stort som Sverige. Vid tiden för Chang-tso-lin-väldets fall fanns det ett invånareantal på omkring 15 miljoner, vilken siffra, sedan lugn och ordning införts, enligt 1937 års folkräkning mer än fördubblats och då uppgick till över 38 miljoner. Inbegripet Kwantungprovinsen fanns det 1937 36,529,000 kineser och manchus, 592,000 japaner, 935,000 koreaner och 67,000 andra. Japanerna utgöra sålunda fortfarande ett försvinnande mindretal. Denna synnerligen snabba och för landet betydelsefulla folkökning utgör i sig själv ett talande vittnesbörd om utvecklingen under den japanska eran. Särskilt bör man observera miljoninvandringen av kineser, som synbarligen funnit det lugnare att ha grannlandets folk till sina herrar än att lida under sina egna despotiska »warlords».

Det har länge varit känt, att Manchuriet är ett bördigt och mineralrikt land. Ryssarna sökte på sin tid där vidga sina intressen genom att slugt utnyttja kinesernas oförmåga och slapphet. Det var dock först i och med grundandet 1931 av kejsardömet Manchukuo, som landets tillgångar blevo noggrant undersökta och deras stora omfång bestämda. Bandithorder huserade förr vilt i de områden, där nu rika fyndigheter av guld, järn och kol upptäckts samt under lag och ordning framgångsrikt bearbetats med hjälp av japanskt kapital och japansk teknik. Stora områden ligga dock fortfarande orörda av brist på pengar och arbetskraft; i de östliga och sydöstliga delarna finnas dessutom väldiga skogsarealer, där människan ännu ej trängt in. De stora, bördiga vidderna ha med rätta givit Manchuriet benämningen »Östasiens kornbod».

Av landet äro 34,3 % brukbara och därav äro f. n. endast något över 14,000,000 hektar eller 44 % odlade. En fördubbling av jordbruksproduktionen ligger således inom räckhåll, bara pengar och folk kunna anskaffas i behöfliga mängder. Ungefär 70 % av befolkningen äro nu bundna vid arbete å jorden. De huvudsakliga produkter, som odlas, framgå av följande tabell.

För innevarande år har aviserats en 10 % högre avkastning som led i femårsplanen att stegra skörden till de siffror, som angivas i högra kolumnen här ovan.

Av större direkt värde för Japan självt är givetvis bearbetningen av förefintliga malmrikedomar. På grund av svårigheterna att företa noggranna undersökningar variera här uppgifterna om

Gösta Guston

	1938 års skörd	5-årsplanens skörd
Sojaböner	4,500,000 ton	5,000,000
Kaoliang	4,150,000 »	4,700,000
Millet	3,050,000 »	4,000,000
Majs	2,440,000 »	2,600,000
Vete	850,000 »	1,600,000
Ris	700,000 »	700,000
Andra produkter	1,110,000 »	
Total skörd 16,800,000 ton		

beräknad tillgång, men följande uppskattning ger dock en bild av denna »skattkammares» innehåll i miljoner ton: kol 15,000, skiffer 5,400, magnesit 3,000, järnmalm 2,300 och eldfast lera 200.

För att tillgodose Japans stigande behov av råvaror och för att fylla den hittillsvarande import från andra länder, som Japan successivt vill minska, har uppgjorts en femårsplan för bearbetandet av nämnda fyndigheter. Detta program påbörjades 1937 men är helt säkert tilltaget i överkant och kan nog svårigen realiseras utan utländsk hjälp eller utländskt kapital. Planen ger dock en uppfattning om vad japanerna räkna med att erhålla i betalning för sina stora investeringar och uppoffringar i Manchukuo-riket. Med reservation för att vara mera förhoppningsfulla än verkliga återges här planens siffror:

Varuslag	Avsedd årlig produktions-volym	Beräknat kapitalbehov
<i>Kol</i>	38 milj. ton	300 milj. yen
<i>Järn-Stål</i>		
Tackjärn	5 milj. ton	700 milj. yen
Stålgöt	3,5 » »	
Stålprodukter	2 » »	
<i>Brännolja</i>	2 » »	1,100 » »
<i>Elektrisk kraft</i>	2,600,000 KW	500 » »
<i>Salt</i>	1,000,000 ton	
<i>Pappersmassa</i>	400,000 »	300 » »

Dessutom utbyggas anläggningar för framställningar av guld, magnesit, koppar, aluminium och en mängd andra förefintliga mineralier eller produkter därav. Hela denna storslagna industriella utveckling under en femårsperiod beräknas kosta omkring 6,000 milj. yen, varav meningen är att en tredjedel skall upplånas i Japan, 1,700 milj. yen utgöra Manchukuo-statens tillskott och återstoden erhållas utomlands. Den sistnämnda förhoppningen är under nuvarande politiska läge och med nu rådande spänning mellan

Japan och U. S. A. skrinlagd och därmed blir nog denna femårsplans realiserande i samma grad försenat. Även den japanska kapitalmarknaden är till följd av statslånen för Kinakriget och rustningarna hårt ansträngd och kan ej utfylla bristen. Det har under andra arbetsåret endast lyckats vederbörande uppbringa omkring 80 % av de 850 milj. yen, som ansetts behövlige. För år 1939 är beräknat ett kapitalbehov av 1,460 milj. yen för enbart detta industriprogram.

De stora japanska investeringarna i Manchuriet uppskattades enligt en av SMR-bolaget gjord utredning intill 1930 till omkring 1,617,000,000 yen, varav 742,000,000 enbart i järnvägs- och kolonisationsföretag. Sedan dess och fram till slutet av 1938 har denna direkta kapitalinvesteringen ökat enormt, till ett beräknat värde av 3,440,595,000 yen. Därifrån bör dragas den kapitalexport från Manchukuo till Japan, som skett i form av betalning av utdelningar, räntor, amorteringar etc. Nettovärdet av Japans kapitalplacering vid slutet av 1938 beräknas därför vara Y 2,675,000,000, fördelat i miljoner yen på aktier med 1,123, på obligationer med 1,082, på in-teckningslån med 235 och på statslån med 234. Med allt skäl kan således Japan i egenskap av den största fordringsägaren påyrka företräde framför andra nationer vid utnyttjandet av Manchukuos stora malmtillgångar.

Utöver tillgodoseendet av kapitalbehovet har Manchukuo-regeringen även andra svårigheter att brottas med för att femårsplanen skall gå i lås. Dit hör knappheten på kvalificerad arbetskraft, på arbetsmaskiner av större mått och framför allt på utländsk valuta för import av för jätteexpansionen ofrånkomlig utländsk materiel. Oaktat en avsevärd förbättring av penningmarknaden och statsinkomsterna i Manchukuo räcker det inhemska sparkapitalet ej på långt när till.

Manchukuos utrikeshandel har under perioden 1932—1938 mer än tredubblats — ytterligare ett bevis på japanernas förmåga som kolonisateurer åtminstone i ekonomiskt avseende. Till största delen hänför sig stegringen till importen från Japan av varor, nödvändiga för uppbyggandet av Manchukuos industrier. Den utgör även ett tecken på stegrad köpkraft inom landet. Medan exporten 1936 i värde utgjorde 602 milj. yen och importen 691 milj. yen, voro samma siffror 1937 645 resp. 887 och 1938 725 resp. 1,274 milj. yen. På de tre senaste åren har handelsutbytet Japan-Manchukuo utvecklat dithän, att Manchukuos importöverskott är större än hela

exporten. I värden ter sig situationen för Manchukuos del vid slutet av 1938 sålunda:

	Export	Import
1936	Yen 285,930,000	Yen 534,630,000
1937	» 321,715,000	» 666,266,000
1938	» 416,925,000	» 993,413,000
	<hr/>	<hr/>
	Totalt 1,024,570,000	2,194,309,000

Mot Manchukuos importöverskott å 1,169,739,000 yen svarar under samma period Japans kapitalinvestering i Manchukuo till 1,035,248,000 yen, således en praktiskt taget ungefär lika stor summa. Beträffande utrikeshandeln med andra länder föreligger under de tre nämnda åren ett motsatt förhållande. Exporten har utgjort i värde 948,941,000 yen och importen 1936—1938 659,681,000 yen, vadan ett exportöverskott uppstått å 289,260,000 yen. Manchukuo är i detta avseende bättre ställt än Japan självt, ty ett överskott av utländsk valuta på 289,000,000 yen har uppnåtts.

I fråga om Manchukuos utrikeshandel i övrigt kan särskilt framhållas, att Japans andel i denna från 1935 till 1938 ökats från 65 till 71 procent. Av exporten till andra länder än Japan hänförs sig nära halva värdet (eller 46,7 procent av 1936/38 års export) till produkter av sojabönan; av hela årsskörden utföres f. n. ungefär 70 %. Denna export till valutastarka länder särskilt i Europa möjliggör import av sådana industrialster, som Japan ej kan leverera för femårsplanens fullföljande. Det anmärkningsvärda är dock, att denna strävan försvårats till föjd av otillräcklig produktion av sojabönan och starka prisfluktuationer. Beträffande mineralier har exporten minskats i förhållande till tillgångens stegring, något som förklaras av den ökade konsumtion inom landet, som industrialiseringen fört med sig. Även å den ledande produkten, kolen, har utförseln till Japan starkt gått tillbaka, medan däremot exporten dit av ammoniumsulfat starkt ökats.

Som en viktig fas i uppbyggnadskomplexet ingår även utbyggnandet av järnvägskommunikationerna. För att möjliggöra exploateringen av de olika starkt spridda fyndigheterna påbörjades år 1932 ett byggnadsprogram, som avsåg 4,000 km. nya linjer under tio år. Programmet har nu nästan helt förverkligats, varigenom i mars 1939 Manchukuos hela järnvägsnät sträcker sig 10,148 km. Därtill kommer ett väl anpassat nät av busslinjer.

Det är knappast någon överdrift att säga, att grundandet av Manchukuoriket 1932 revolutionerat landets näringsliv och inter-

nationella varuutbyte. Härtill har främst medverkat: en ärlig och stark statsledning i den gamla korrumperade kinesiska militärregeringens ställe; igångsättandet av en stor byggnadsverksamhet särskilt för industriella och kommunikationsändamål; en väl planerad utbyggnad av transportmedlen till hittills oberörda trakter; finansiella reformer, särskilt införande av en stabil, med Japan gemensam valuta och av ett sunt skatte- och banksystem. Rätt och ordning härskar och en mer än fördubblad, nöjd och laglydig befolkning bebodde nu det land, som japanerna »utan hänsyn till traktater och andra internationella pappersförpliktelser tagit från Kina» och stängt för de länder, som annars gärna hade velat vara med om att medverka i att exploatera denna förnämliga dolda skattkammare. Spådomarna att Japan tagit sig vatten över huvudet och skulle ruinera sig på kuppen ha icke besannats.

Även med den mest kritiska inställning till frågan om Japans rätt att genom att upprätta ett lydrike bryta löftet att respektera Kinas gränser, synes mig resultatet denna gång ha helgat medlet. Utan att man försvarar det sätt, varpå intrånget på broderlandets rättigheter skedde, och utan man kan vilja förneka den nationella frihetens värde men på grundval av ett opartiskt bedömande av fakta måste man dock erkänna det goda, som åstadkommits. Ingen bör förhäva sig till moraliska domar, som ej gjorts klart för sig vidden av och nödtvånget i Japans ekonomiska problem.

Första punkten i »the new order in the Far East» var bildandet av Manchukuo, och detta mål har utan tvivel nåtts. Den andra punkten är att befria Kina från allt kommunistiskt inflytande och detta i Chiang-Kai-Chek's person. Den tredje är att bryta det engelska motståndet. Om detta skall lyckas, återstår att se, men med ett europeiskt krig som välkommen hjälp skall det väl ej dröja länge, förrän Japan vunnit sitt mål och utestängt den vite mannen — vare sig han är röd eller ej — från sin hittills på traktater, koncessioner och militärmakt uppbyggda dominerande ställning i Kina. Den enda fråga man ställer i detta samband är: Vad säga kineserna själva om dessa japanernas planer på en framtida både ekonomiskt och politiskt stark orientalistisk maktgrupp? Jag tror för min del, att för större delen av de 450 miljoner kineserna är det huvudsaken att få en säker och lugn tillvaro. Kunna japanerna åstadkomma detta i förening med en förbättrad levnadsstandard, då ha de lyckats med vad kineserna länge önskat men själva ej mäktat åstadkomma.